

SAKSBEHANDLER
Ingunn Holm

VÅR REF.
21/02310-10

DERES REF.

VÅR DATO
06.07.2022

DERES DATO

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Gaustad - Oslo kommune - offentlig ettersyn og høring av forslag til statlig reguleringsplan for nytt sykehus - Riksantikvarens merknader

Riksantikvaren viser til brev fra Helse- og omsorgsdepartementet, datert 16.5.2022 om ovenfor nevnte sak.

Da saken var på høring for første gang våren 2021 overtok Riksantikvaren saken fra Byantikvaren for vurdering av innsigelse på selvstendig grunnlag, i henhold til underrettningsplikten innen kulturminneforvaltningen, jf. § 7 i *Forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven*, og reiste innsigelse, jf. vårt brev av 7.6.2021. Vi avgir derfor kulturminneforvaltningens uttalelse i saken.

Gaustad sykehus ble anlagt i perioden 1847-55 og var en stor nyvinning i datidens behandling av psykisk syke. Dette viktige psykiatriske anlegget er forskriftsfreda og også sjeldent i europeisk sammenheng. Anlegget har nasjonal verdi. Gaustad sykehus ble etablert som et landlig anlegg, høyt og fritt utenfor byen, og naturkontakt var et vesentlig element i behandlingen.

Riksantikvaren reiste innsigelse til omleggingen av Sognsvannsveien. Den planlagte veiomleggingen avskjærer en helt sentral del av det eldre parkanlegget rundt Gaustad fra resten av sykehusanlegget. Omleggingen utgjør et markant inngrep i grøntdraget vest for det freda sykehusanlegget og kommer svært tett på det freda anlegget.

Riksantikvaren reiste også innsigelse til etablering av nye bygningsfløyer i parken mellom dagens Rikshospital og Gaustad sykehus, da disse ville blokkere dette viktige grøntdraget i stor

grad. Nybyggene ville også komme svært tett på det frede sykehuset med park. Volumene ville ha en svært dominerende virkning slik de var plassert.

I etterkant har Riksantikvaren hatt en tett dialog med Sykehusbygg HF i saken. Bygningen i parken mellom Rikshospitalet og det frede Gaustad sykehus er endret i form for å kunne danne en rolig vegg mot det frede sykehuset. Men nybygget er fremdeles et stort volum som bidrar til å redusere grøntdraget som omrammer det frede Gaustad sykehus.

Det er gjort noen justeringer av veiomleggingen av Sognsvannsveien i etterkant av Riksantikvarens innsigelse, men hovedprinsippet, med ny vei rundt Lindekollen og nærmere det frede Gaustad sykehus enn dagens vei, er beholdt. Riksantikvaren mener fremdeles at den planlagte veiomleggingen er problematisk, da den avskjærer en helt sentral del av det eldre parkanlegget rundt Gaustad fra resten av sykehusanlegget. Omleggingen utgjør et markant inngrep i grøntdraget vest for det frede sykehusanlegget, og kommer tett på det frede anlegget.

Vi vil også bemerke at reguleringsplanen mangler bestemmelser for friområdet Lindekollen (F6) og friområdet mellom forplassen på Gaustad sykehus og den planlagte veien (F5).

Vennlig hilsen

Isa Trøim
fung. avdelingsdirektør

Ingunn Holm
fung. seksjonssjef

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Byantikvaren - Oslo, Postboks 2094 Grünerløkka, 0505 OSLO